

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 05-12-2014

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/5969-1/05-12-2014

Α Π Ο Φ Α Σ Η 181/2014

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στην έδρα της την 19.11.2014 και ώρα 10:00 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυμένου του Προέδρου της Αρχής Πέτρου Χριστόφορου και τα αναπληρωματικά μέλη, Σπυρίδων Βλαχόπουλος, ως εισηγητής, Γρηγόριος Λαζαράκος και Χαράλαμπος Ανθόπουλος σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Λεωνίδα Κοτσαλή, Αναστάσιου – Ιωάννη Μεταξά και Δημητρίου Μπριόλα, αντίστοιχα, οι οποίοι, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος.

Παρούσες χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν η Κάλλη Καρβέλη, ειδική επιστήμων - δικηγόρος, ως βοηθός εισηγήτρια και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα παρακάτω:

Με τα υπ' αριθμ. .../.../...-.....-.....και .../.../...-.....-..... (αριθμ. πρωτ. Αρχής Γ/ΕΙΣ/5969/06.10.2014 και Γ/ΕΙΣ/6217/15.10.2014 αντίστοιχα) έγγραφα, το Γραφείο Επιστασίας του Κεντρικού Λιμεναρχείου (περιοχής Χ) (στο εξής Κ.Λ. Χ) διαβίβασε στην Αρχή τις αιτήσεις του Α με τις οποίες ζητούσε τη χορήγηση εγγράφων μεταξύ των οποίων περιέχονται και ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, προκειμένου να αποφανθεί αν η ως άνω υπηρεσία νομιμοποιείται να τα χορηγήσει με βάση το ν. 2690/99 (Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας).

Συγκεκριμένα, με την υπ' αριθμ. .../.... κλήση μάρτυρα, ο αιτών, Α, κλητεύθηκε να καταθέσει στην Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων Ζ σε προκαταρκτική εξέταση που διενεργείται δυνάμει της Α.Π. .../...-.....-.... παραγγελίας της Εισαγγελίας του Ναυτοδικείου Ζ, προκειμένου να δώσει εξηγήσεις, σύμφωνα με το άρθρ. 31 §2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (στο εξής ΚΠΔ). Σύμφωνα με την ανωτέρω κλήση, κατόπιν γραφολογικής εξέτασης των πινάκων των βαρδιών φέρεται να έχουν γίνει σχετικές παρεμβάσεις/διορθώσεις, μεταξύ άλλων, και από τον Α ως διοικητή και υποδιοικητή του ...Λ/Τ. Επιπλέον, σύμφωνα με την ανωτέρω κλήση τα διερευνώμενα αδικήματα είναι ιδίως αυτά της παράβασης υπηρεσιακού καθήκοντος, της πλαστογραφίας, ψευδούς βεβαίωσης ή νόθευσης.

Κατόπιν τούτου, ο ανωτέρω, με τα από ...-.....-..... και ...-.....-..... έγγραφά του, αιτείται από το Γραφείο Επιστασίας του Κ.Λ. Χ, τη χορήγηση: α) φωτοαντίγραφων των πινάκων Υπηρεσιών του Κ.Λ./...Λ/Τ για τα έτη ... έως, στους οποίους αναφέρονται οι λόγοι απουσίας του προσωπικού δηλαδή, μεταξύ άλλων, και λόγοι που αφορούν θέματα υγείας (αναρρωτικές άδειες, νοσηλεία κ.λπ.), β) φωτοαντίγραφα διαταγών του Κ.Λ. Χ προς το ...Λ/Τ στις οποίες να αναφέρεται ότι οι παρεμβάσεις οι οποίες είχαν στους πίνακες υπηρεσιών δεν ήταν σύννομες και γ) φωτοαντίγραφα των επιθεωρήσεων που διενεργήθηκαν από το έτος ... και έπειτα, από Αξιωματικούς του Κ.Λ. Χ, στις οποίες αναγράφεται, εφόσον υπάρχουν, το παράτυπο των παρεμβάσεων. Τα στοιχεία αυτά ζητούνται προκειμένου να χρησιμοποιηθούν στις εξηγήσεις που κλήθηκε να παράσχει κατά τα ανωτέρω.

Η Αρχή μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου, αφού άκουσε τον εισηγητή και τη βοηθό εισηγήτρια, η οποία στη συνέχεια αποχώρησε και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Το άρθρο 2 στοιχ. β' του Ν. 2472/1997 για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προβλέπει ότι «Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως: “δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα” είναι κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων και “Ευαίσθητα δεδομένα” τα δεδομένα που αφορούν τη φυλετική ή εθνική προέλευση, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τη συμμετοχή σε ένωση,

σωματείο και συνδικαλιστική οργάνωση, την υγεία, την κοινωνική πρόνοια και την ερωτική ζωή, καθώς και τα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες...».

2. Η Αρχή με σειρά αποφάσεών της ¹ έχει κρίνει ότι δεν επιλαμβάνεται σχετικά με τη νομιμότητα της συλλογής και χρήσης προσωπικών δεδομένων, όταν εκκρεμεί δίκη ή διενεργείται προανάκριση ή ανάκριση. Αρμόδιος να κρίνει, στο πλαίσιο της αξιολόγησης των αποδεικτικών μέσων ή του ανακριτικού υλικού, αν η συλλογή και χρήση των δεδομένων είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του Ν. 2472/1997, δεδομένου μάλιστα ότι το δικαίωμα προστασίας προσωπικών δεδομένων του ατόμου κατοχυρώνεται πλέον και συνταγματικά στο άρθρο 9^A του Συντάγματος, είναι ο δικαστικός ή εισαγγελικός λειτουργός, ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η υπόθεση.

Εξάλλου, η Αρχή επισημαίνει ότι για λόγους διάκρισης των εξουσιών δεν είναι αρμόδια να εξετάζει την νομιμότητα της συλλογής και δικαστικής χρήσης προσωπικών δεδομένων στο πλαίσιο δίκης. Οι δε τυχόν αντιρρήσεις του υποκειμένου των δεδομένων για την εν λόγω επεξεργασία, μπορούν να προβληθούν ενώπιον του δικαστηρίου ως ενστάσεις ή να περιληφθούν στη δικογραφία (στο πλαίσιο των προτάσεων ή σε προσθήκη-αντίκρουση).

Το ζήτημα, συνεπώς, που τίθεται και που είναι κρίσιμο προκειμένου η Αρχή να προχωρήσει στην εξέταση του εν λόγω αιτήματος είναι, εάν έχει αρμοδιότητα η Αρχή να εξετάσει την υπόθεση, που βρίσκεται στην διαδικασία της προκαταρκτικής εξέτασης, ένα στάδιο δηλαδή πριν την προανάκριση ή κύρια ανάκριση και πριν από την άσκηση ποινικής δίωξης, όταν τα αιτούμενα έγγραφα βρίσκονται στο φάκελο της προκαταρκτικής εξέτασης.

3. Σύμφωνα με το άρθρο 31 παρ. 1 ΚΠΔ *«1. Ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών έχει δικαίωμα να ενεργεί: α) προκαταρκτική εξέταση, για να κρίνει αν υπάρχει περίπτωση ποινικής δίωξης β) προανάκριση, για να βεβαιωθεί αξιόποινη πράξη.»*

4. Σύμφωνα επίσης με την με αριθμ. 1/2009 εγκύκλιο του Εισαγγελέα του ΑΠ *«προανάκριση και προκαταρκτική εξέταση από πλευράς τρόπου ενέργειας αλλά και σκοπού, συνιστάμενου στην αναζήτηση της ουσιαστικής αλήθειας υπό την μορφή της υπάρξεως επαρκών ενδείξεων, ταυτίζονται απολύτως. Η μόνη διαφορά που εξακολουθεί να διατηρείται είναι ότι στην προανάκριση υπάρχουν κατηγορούμενοι, ενώ στην προκαταρκτική εξέταση υπάρχουν «ύποπτοι», οι οποίοι όμως έχουν όλα τα δικαιώματα των κατηγορουμένων.»*

¹ Βλ. ενδεικτικά τις υπ' αριθμ. 147/2001, 31/2005, 49/2005 και 10/2006 αποφάσεις της Αρχής, διαθέσιμες ηλεκτρονικά στον διαδικτυακό της τόπο (ιστοσελίδα) www.dpa.gr.

Τα ανωτέρω υπάρχουν στη βούληση του νομοθέτη του Ν. 3346/2005, όπως τούτο προκύπτει σαφώς και από την αιτιολογική έκθεση. [...] Πέραν, όμως τούτων, η πλήρης ταύτιση προανακρίσεως και προκαταρκτικής εξέτασεως αποτελεί την αναγκαία συνέπεια του γεγονότος ότι, μετά την ισχύ των ανωτέρω νόμων επί πλημμελημάτων αρμοδιότητας Τριμελούς Πλημμελειοδικείου και κακουργημάτων (εφ' όσον βεβαίως δεν έχει προηγηθεί αυτεπάγγελτη αστυνομική προανάκριση λόγω αυτοφώρου), είναι υποχρεωτική η ενέργεια προκαταρκτικής εξέτασεως πριν από την άσκηση της ποινικής διώξεως».

Όπως αναφέρει και η ως άνω εγκύκλιος, με την νομοθετική μεταβολή που έφεραν οι Ν. 3346/2005 (άρθρο 50) και Ν. 3160/2003 (άρθρα 5 και 6) η προκαταρκτική εξέταση καθίσταται υποχρεωτική αν η υποβαλλόμενη μήνυση ή αναφορά ή έγκληση κατά ορισμένου προσώπου αφορά κακούργημα ή πλημμέλημα αρμοδιότητας του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου. Το δεδομένο αυτό συνηγορεί υπέρ της άποψης ότι η προκαταρκτική εξέταση εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας^{2, 3, 4}.

5. Υπέρ της ίδιας άποψης συνηγορεί και η παραπομπή του άρθρου 31 παρ. 2 ΚΠΔ στα άρθρα 240 και 241 ΚΠΔ, σύμφωνα με το οποίο η προκαταρκτική εξέταση ενεργείται σύμφωνα με τα όσα ορίζονται για την ανάκριση.

6. Τέλος και παρά το γεγονός ότι στη διαδικασία της προκαταρκτικής εξέτασης δεν έχει ασκηθεί ακόμα ποινική δίωξη (όπως συμβαίνει, αντιθέτως, στο στάδιο της ανάκρισης ή προανάκρισης), στην προκαταρκτική εξέταση αναγνωρίζονται στον ύποπτο πολλά από τα δικαιώματα του κατηγορουμένου, όπως το δικαίωμα να λαμβάνει αντίγραφα όλων των εγγράφων της δικογραφίας (άρθρο 31 παρ. 2 εδ. δ' ΚΠΔ)^{5, 6}. Περαιτέρω, η προκαταρκτική εξέταση διέπεται από τις διατάξεις της ποινικής δικονομίας και διευθύνεται από ανεξάρτητους εισαγγελικούς λειτουργούς.

7. Συνεπώς, καθ' ο μέρος τα αιτούμενα έγγραφα αν και περιέχουν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, αποτελούν μέρος της δικογραφίας της προκαταρκτικής εξέτασης, η Αρχή δεν έχει αρμοδιότητα να επιληφθεί.

2 Βλ. Α. Καρρά, Επίτομη Ερμηνεία του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, 2005, σελ 153 επ. με περαιτέρω παραπομπές.

3 Βλ. Χαράλαμπο Σεβαστίδη, Η νέα μορφή της προκαταρκτικής εξέτασης (μετά τους νόμους 3160/2003 και 3346/2005), 2008, σελ. 4 με περαιτέρω παραπομπές.

4 Βλ. σχετ. ΔιατΕισΕφΑθ (Α. Ζύγουρα) 6/2004.

5 Βλ. Α. Καρρά, Ποινικό Δικονομικό Δίκαιο, 2011, σελ. 263 επ.

6 Βλ. σχετ. 19/2009 Διατ ΕισΕφΚερκ (Λ. Σοφουλάκης).

8. Πάντως, εάν τα αιτούμενα στοιχεία βρίσκονται στο φάκελο της προκαταρκτικής εξέτασης, τότε ο ενδιαφερόμενος μπορεί να τα ζητήσει από το διενεργούντα την προκαταρκτική εξέταση, προκειμένου να παράσχει τις εξηγήσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31 §2 ΚΠΔ. Εάν, αντιθέτως, δεν βρίσκονται στο φάκελο της προκαταρκτικής εξέτασης, μπορεί να ζητήσει από το διενεργούντα την προκαταρκτική εξέταση να παραδοθούν από τους κατέχοντες αυτά για να τεθούν στη δικογραφία που σχηματίστηκε, εφόσον τα κρίνει απαραίτητα για την παροχή εξηγήσεων και την πλήρη έκθεση των απόψεών του.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή απορρίπτει την αίτηση του Κεντρικού Λιμεναρχείου Χ λόγω αναρμοδιότητας.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου